

beeld

Zorgpark Zon en Schild, Amersfoort

Zon en Schild, van GGZ Centraal, is een bijzonder en historisch waardevol gebouw ensemble. Gelegen aan de Utrechtseweg in Amersfoort, midden in de bosrijke omgeving van de Utrechtse Heuvelrug, kenmerkt de zorginstelling zich door een verzameling markante monumentale gebouwen uit de jaren dertig van de twintigste eeuw.

Er is echter dringend behoefte aan vernieuwing en verduurzaming van een aantal verouderde zorggebouwen, en van het terrein en de infrastructuur; daarom zijn er plannen om Zon en Schild te herontwikkelen. GGZ Centraal is voornemens de zorg te concentreren op het westelijke deel van het terrein. Daar zal een compacter zorgpark ontstaan, terwijl de rest van het terrein zal worden getransformeerd tot een woonwijk in het groen.

In het nieuwe, compactere zorgpark is als eerste een nieuwe woonkliniek voor langdurige zorg voorzien, evenals de restauratie en herbestemming van het centraal gelegen, monumentale gebouw Hebron. Voor deze restauratieopgave is Van Hoogevest architecten aangetrokken, terwijl atelier PRO zorg draagt voor de nieuwbouw.

[www.atelierpro.nl/amersfoort/renovatie-herbestemming, zorg](http://www.atelierpro.nl/amersfoort/renovatie-herbestemming-zorg)

Functionele inpassing

De nieuwbouw heeft voornamelijk een woonfunctie, met 80 individuele studio-appartementen met een eigen keuken en

badkamer. De meer ondersteunende functies - zoals kantoren, GGZ, dagbesteding, huisartsen en horeca - bevinden zich in het her te bestemmen monument Hebron. Het gescheiden houden van deze twee functiegroepen in twee afzonderlijke gebouwen werkt positief voor het 'zo normaal mogelijk' principe: thuis zijn cliënten 'thuis' en voor boodschappen, activiteit en therapie gaan ze - net als in het leven buiten de GGZ - de deur uit.

GGZ Centraal is namelijk al geruime tijd bezig met het implementeren van de ART (Active Recovery Triad) zorgvisie in hun langdurige zorg. Hierbij herstelt de cliënt in een 'triade', een driespan dat bestaat uit de cliënt zelf, zijn of haar naasten en de behandelaars: "cliënt, naasten en professionals zijn actief bezig met persoonlijke ontwikkeling, groei en herstel, en leren van elkaar" (bron: De kunst van ART). Een van de doelstellingen van de ART is om de band met buitenwereld, met familieleden en vrienden, te versterken, en een huiselijke woonsfeer zorgt er voor dat familie en vrienden sneller langs komen. In gebouwde vorm ligt onze focus daarom op normaliteit en op eigen regie, op zelfstandig leven: 'zo normaal mogelijk'. Daarnaast is het ook belangrijk om een plek te creëren die geborgen en veilig is. We willen aansluiten bij de wensen en het tempo van de cliënten, door een gebouw te ontwerpen met plek voor ontmoeting en samenzijn maar ook met veel persoonlijke ruimte.

Stedenbouwkundige en architectonische inpassing

De nieuwe huisvesting van de woonkliniek voor langdurige zorg is gepland op een

Ontwerpteam
projectarchitect
Evelien van Beek

projectleider
Ronald Peters

projectmedewerkers
Kamila Waszkowiak

Projectteam
samenwerkend architect
Van Hoogevest Architecten

adviseur akoestiek
DWA

adviseur bouwfysica
DWA

ATELIER PRO

ruime groene kavel aan de zuidzijde van het Hebron-gebouw. De sfeer en materialisatie van de gevel en het interieur zijn op dit moment nog in onderzoek, maar zullen goed aansluiten bij de bosachtige parkomgeving, het monument Hebron en natuurlijk bij GGZ Centraal en de cliënten.

In de huidige woonsituatie van de cliënten kan het voorkomen dat de buitenruimten afgesloten dient te worden van de rest van het terrein. Dit zorgt voor onwenselijke hoge hekken aan de gevel en een opgesloten gevoel. We lossen dit op door een tweetal patio's te maken; hiermee scheppen we niet alleen intieme, overzichtelijke besloten buitenruimte, maar halen we ook buiten naar binnen. In de patio's bevinden zich gezamenlijke buitenruimtes op de begane grond en dakterrassen op de eerste verdieping; op de tweede verdieping kan gebruik gemaakt worden van een mooi dakterras op het zuiden.

Door te kiezen voor twee patio's te kunnen we de woonkliniek één centraal hart geven, met vides voor verblijf en ontmoeting. Er loopt een lange diagonale lijn door het gebouw om zo intern veel overzicht en veiligheid te waarborgen. Door deze lijn ontstaat er aan de noordzijde en aan de zuidzijde een knik in het bouwvolume. De ene zijde omarmt het Hebronzhof, de andere een besloten rustige parktuin. Aan het Hebronzhof ligt ook de hoofdentree; het bouwvolume is hier over twee lagen ingesneden om deze entree te accentueren. Aan de zuidzijde is een subentree vanuit de tuin te gebruiken.

De studio's worden rondom de patio's georganiseerd, waardoor een doorgaande route met prettig uitzicht ontstaat. De cliënten kunnen hierdoor op een geborgen manier dwalen en struinen door het gebouw. Ook brengt deze opzet veel daglicht in de studio's, iets wat, vanwege de helende werking van licht, heel belangrijk is. Zo creëert atelier PRO een borgomgeving die gezond, geborgen én gemoedelijk is.